

JAVNA AGENCIJA ZA RAZISKOVALNO DEJAVNOST
REPUBLIKE SLOVENIJE

Usmerjevalna skupina

Ljubljana, 22. januar 2014
Št.: 630-197/2014-13

Z A P I S N I K

ustanovitvene seje Usmerjevalne skupine za pripravo izhodišč za poglobljene spremembe postopkov (so)financiranja, ocenjevanja, spremljanja in izvajanja raziskovalne dejavnosti (US ARRS), ki je bila dne 15. 1. 2015 v prostorih ARRS, Bleiweisova cesta 30, Ljubljana.

Prisotni: prof. dr. József Györkös, prof. ddr. Denis Đonlagić, prof. dr. Tamara Lah, prof. dr. Peter Maček, akad. prof. dr. Slavko Splichal, prof. dr. Stanko Strmčnik, Alenka Avberšek, prof. dr. Martin Čopič, dr. Marko Perdih, dr. Lidija Tičar Padar, prof. dr. Vito Turk, Tina Vuga, dr. Stojan Pečlin.

Odsotnost opravičila: prof. dr. Rado Bohinc, Franc Klužer.

Sejo je vodil predsednik US ARRS, prof. dr. József Györkös, ki je po uvodnem pozdravu predlagal naslednji dnevni red :

1. Konstituiranje Usmerjevalne skupine za pripravo izhodišč za poglobljene spremembe postopkov (so)financiranja, ocenjevanja, spremljanja in izvajanja raziskovalne dejavnosti (US ARRS);
2. Pregled prejetih predlogov in pripomb v zvezi s področjem delovanja ARRS;
3. Prioritetna področja obravnave US ARRS;
4. Predvidena časovnica delovanja US ARRS.

Ad 1

Predsednik prof. Györkös je na kratko predstavil namen skupine in predviden način delovanja skupine. Njena naloga je podpora pripravi vsebinskih usmeritev za Znanstveni svet ARRS in Upravni odbor ARRS, skupina ne bo posegala v pristojnosti organov ARRS, izdelano zaključno poročilo o delu skupine, z usklajenimi izhodišči za potrebne sistemske spremembe s konkretnimi predlogi potrebnih dopolnil oz. sprememb veljavnih normativnih podlag, bo predvidoma predloženo Znanstvenemu svetu in Upravnemu odboru ARRS v začetku aprila 2015.

Odločitve bi sprejemali s konsenzom, brez glasovanja. Vodili se bodo zapisniki, vzpostavljena bo spletna stran s povezavo na referenčne dokumente.

Ad 2

Dr. Pečlin, sekretar US ARRS, je predstavil oziroma povzel mnenja, pobude, predloge, naslovljene na ARRS, v pretežni meri kot odziv na dopis prof. Turka, predsednika Znanstvenega sveta ARRS, ki je oktobra 2013 pozval vodstva javnih raziskovalnih organizacij, da posredujejo pripombe, mnenja, predloge izboljšav na delovanje ARRS. Poleg navedenih odzivov so bila v pregled zajeta še mnenja, predlogi področnih znanstvenoraziskovalnih svetov in nekaj mnenj oz. predlogov skupin raziskovalcev in posameznikov.

Ad 3

Prof. Györkös je kot prioriteta področja obravnave navedel evalvacijske postopke za projekte, evalvacijske postopke za raziskovalne programe – prehod na institucionalno evalvacijo in problematiko vstopnih pogojev pri posameznih razpisih in vloge bibliometrike pri tem. Izpostavil je kriterije kvalitativnega ocenjevanja, ki jih uporabljajo ARRS, Horizon 2020 in ERC, veljavno normativno ureditev na podlagi katere deluje ARRS vezano na evalvacijske postopke za raziskovalne projekte in programe ter vstopne pogoje, in nekatera odprta vprašanja glede prehoda na institucionalno evalvacijo.

V razpravi je prof. Strmčnik menil, da obstoječi sistem ocenjevanja preveč teži k univerzalnosti in ne upošteva specifik znanstvenih disciplin. Področja tehniških ved morajo imeti drugačen način evalvacije, treba je upoštevati specifiko, sicer je ogroženo samo poslanstvo tehniških ved. Premalo se stimulira tiste raziskovalce, ki se ukvarjajo z aplikativnimi raziskavami. Prof. Đonlagić se je strinjal, da je treba upoštevati specifiko posameznih znanstvenih ved. Ni v redu, da imata naravoslovje in tehnika enaka merila, ker je poslanstvo različno. Prof. Lahova je menila, da mora kvalitativno ocenjevanje (peer review) imeti večjo težo v celotnem evalvacijskem procesu. Ekspertna telesa morajo skupaj z recenzenti odločati o predlogih projektov oz. programov. Opozorila je na rigidnost raziskovalnih programov. Kazalnik A3 bi moral imeti večjo težo pri ocenjevanju aplikativnih projektov. Prof. Čopič je menil, da je treba večjo pozornost nameniti usklajevanju ocen, panelni obravnavi predlogov projektov in programov. Potrebna je ponovna uvedba koordinatorja področja, ki bi sodeloval tako pri izbiri recenzentov kot pripravi odločitev o financiranju. Ga. Avberšek je menila, da je treba dati večji poudarek aplikativnosti, še prej pa ta pojem dobro definirati. Izpostavila je mednarodno primerljivost in usmerjenost v cilje. Omenila je CRP –e kot pomemben instrument, ki pa ni ustrezno izkoriščen. V ekspertna telesa je treba vključevati tudi mlajše raziskovalce. Prof. Turk je menil, da ima ARRS tak evalvacijski sistem, ki ga v svetu ne poznajo. Znanstvene discipline imajo svoje značilnosti in se ne da vsega meriti po istem kopitu. V svetu so agencije za temeljne raziskave in tehnološke agencije. Aplikativne raziskave morajo imeti svoja merila. Zavzel se je za podporo odličnosti raziskav, ker brez teh ne bo

inovativnosti. Tudi akademik Splichal se je strinjal, da je treba upoštevati specifiko znanstvenih ved. Zavzel se je, da se raziskovalni prostor odpre nevladnim organizacijam, ki so ključni vir napredka. Opozoril je na »poplavo« znanstvenih revij, ki objavljajo izključno rezultate empiričnih raziskav. Državni sekretar prof. Maček je opozoril, da je v preteklosti v pomanjkanju konsistentne politike na področju raziskovalne dejavnosti izrazito vlogo prevzela ARRS, kar ni prav. Dokumenta RISS in NPVŠ sta dobra osnova, da se na področju vzpostavi normalno stanje.

Ad 4

Prof. Györkös je predstavil predvideno časovnico delovanja skupine. Prosil je člane, da v roku enega tedna pripravijo pisne prispevke in jih na predlogi, predstavljeni na seji, pošljejo na ARRS. ARRS bo prispevke preučil in jih združil po vsebinskih sklopih obravnave. V mandatu skupine je predvidenih pet sej, ki bi jih združili z javnimi posveti z vsemi relevantnimi deležniki (SAZU, Rektorska konferenca in KOsRIS, GZS in IA). Mandat skupine se izteče 31.3.2015, do takrat naj bi bilo izdelano tudi poročilo o delu US ARRS.

Seja je bila zaključena ob 11. uri in 50 minut.

Zapisal :
Dr. Stojan Pečlin
Sekretar US ARRS

Prof. dr. József Györkös
Predsednik US ARRS